

China

Naxi

China

— Noxi —

Paragraaf 1 'Kenmerkende aspecten'

Paragraaf 1.1 'Hoofd- en deelvragen'

Natuurlijk is het lastig een hoofdvraag te formuleren voor een volk wat je niet kent. We hebben goed nagedacht over het doel dat we voor ogen hebben met het beantwoorden van de hoofdvraag. Zoals u aan de titel van dit kopje kunt zien hebben we het vrij breed getrokken.

We willen graag dat de lezer in het algemeen meer te weten komt over de Nazi. Als we kijken naar verschillen in de cultuur van vroeger en nu zult u vrij weinig tegenkomen.

De Nazi hebben hun ideologie vrij lang kunnen volhouden, natuurlijk zijn er wel enkele veranderingen door invloeden van buitenaf en die zult u ook zeker te zien krijgen tijdens de beantwoording van de deelvragen.

We willen u als lezer graag informeren over de cultuur, over de levenswijze en ook over de idealen van deze mensen.

Voor het bovenstaande hebben we een aantal specifieke deelvragen bedacht waarin we zoveel mogelijk verschillende op-elkaar-aansluitende aspecten willen betrekken.

Als eerste deelvraag hebben we: 'Waarom kenmerkt de gezag- en gezinssamenstellingen de Nazi zo specifiek?' Dit omdat de Nazi er een vreemde hypothetische maatschappijvorm op na houden waar wij in Nederland zeer waarschijnlijk onze twijfels bij zouden krijgen.

De tweede deelvraag gaat voornamelijk over de cultuur van de Nazi. Dit hebben we bewust cultuur genoemd, omdat er veel kleine dingen zijn die leuk zijn om te vermelden, maar die anders niet in een deelvraag gestopt konden worden. 'Waar vindt de cultuur van de Nazi zijn oorsprong, waar bestaat deze uit en heeft zich dit in de loop der tijd nog ontwikkeld?'

De derde deelvraag gaat over de geografische ligging van het gebied waar de Nazi wonen en hoe ze hun primaire levensbehoeften (agrotechnologie) hierop afstemmen.

Door beantwoording van deze deelvragen zullen wij de hoofdvraag ook beantwoord hebben. Deze zullen we dan nog behandelen bij het punt 'samenvatting, ter afsluiting van deze scriptie.

Paragraaf 2 'Gezag- en gezinssamenstelling'

Paragraaf 2.1 'Matriarchaat'

De eerste deelvraag. Wat zijn de Nazi's eigenlijk voor mensen, hoe ziet het dagelijkse leven van deze mensen eruit, lijken ze op Chinezen of komen ze uit Brazilië? We gaan even op verkenning uit. De Nazi's zijn traditioneel bekend door hun matriarchaat. Voor eeuwenlang waren vrouwen het belangrijkste, zij waren erfgenamen, naamdoorgevers etc. (The Nazi ethnic minority, sd)

Kan je het je voorstellen, in de meeste culturen gaat dit juist andersom. De man vervult over het algemeen de belangrijkste positie. Maar bij de Nazi ging dat dus andersom.

Volgens de Bijbel is de man het hoofd van het gezin en gaan erfenissen door van oudste zoon op oudste zoon. Hoewel dat in onze tegenwoordige cultuur al wel wat anders gaat met erfenissen,

China

— Noxi —

herkennen we dit nog wel in onze cultuur en uit het verleden. Het is echter niet vanzelfsprekend dat de vrouwen het belangrijkste zijn. Toch is dat een groot aspect uit de cultuur van de Naxi.

Paragraaf 2.1 'Huwelijk'

Probeer u zich dit volgende scenario eens in te beelden. Na een lange dag van hard werken als boer komt u thuis bij uw moeder, waar u uw hele leven al woont. U wordt begroet door uw zusters en hun kinderen zijn blij je te zien. Als de nacht aanbreekt, loopt u door het dorp naar het huis van uw nachtelijke partner (een Axia genoemd in de volksmond). Onderweg komt u nog meer mannen tegen die vreemd genoeg op dit late nachtelijke uur de straat opgaan. Eenmaal bij het huis van uw vriendin aangekomen, sluipt u naar binnen en zoekt haar kamer op zo zachtjes mogelijk. U brengt met haar de nacht door en voordat het ochtend is en de rest van het huis ontwaakt pakt u de biezen en gaat weer naar het huis van uw eigen moeder.

Naxi mannen mochten alleen 's nachts bij hun vrouw of vriendin slapen voor seksuele bezigheden en daarna gingen ze weer terug naar het huis van hun moeder. De Naxi houden er dus een soort hypothetische maatschappijvorm op na, waarin vrouwen en de vrouwelijke cultuur, met name op basis van hun moederschap domineren.

Nu is er ook nog verschil in de wijze waarop de Naxi hun nachtelijke operaties vormgeven. In Lijiang is het normaal dat men op een gegeven moment trouwt. Maar buiten Lijiang is dit vaak niet het geval. In veel dorpen zijn er veel 'walking marriages'. Dit houdt in dat de man 's nachts het huis van zijn partner die nacht opzoekt en 's ochtends weer terug gaat naar zijn huis. Men trouwt niet, de volgende nacht zoekt men weer een andere partner op en switcht het hele dorp weer. Het is zelfs vreemd om meerdere keren bij dezelfde langs te gaan.

In Lijiang kende men, zoals hiervoor al kort is verteld, wel het huwelijk. Dit wordt in de volksmond het Axia huwelijk genoemd. Dat huwelijk lijkt wel een beetje op wat wij in onze cultuur het huwelijk noemen. Wat wel opmerkelijk is, is dat het de gewoonte is dat huwelijk tussen kinderen van familie prioriteit hebben. Als jij dus graag met het zusje van je tante wil trouwen dan mag dat eerder dan dat iemand buiten de familie dat mag. Echtscheidingen kennen ze niet bij de Naxi. Eens getrouwd is altijd getrouwd, daar zouden wij nog wel wat van kunnen leren in de huidige Nederlandse samenleving! De kenmerken van het Axia huwelijk is vrijwel op enkele aspecten identiek aan de 'walking marriage'. Alleen nu bezoekt de man wel elke nacht zijn eigen vrouw.

Paragraaf 2.2 'De vrouw als hoofd'

Al eerder hebben we verteld dat de vrouw het belangrijkste was bij de Naxi. Dus dan zal het u niet gek voorkomen dat de stamboom van de familie is terug te voeren via de moederlijke lijn. Erfenissen, familie zaken en dergelijke worden tevens doorgegeven aan de kinderen van de moeder. Wanneer de vrouw geen kinderen heeft worden ze naar de dichtstbijzijnde familieleden geschonken. Hoewel er tegenwoordig al veel meer families zijn zoals wij ze kennen, zijn er in een klein aantal dorpen nog steeds geïntegreerde matriarchale families en Axia huwelijken.

Vrouwen hebben dus een grote taak in het gezin, al veranderd dit beeld tegenwoordig sterk. Het respect dat mannen voor vrouwen hebben komt niet alleen in structuur van de omgangsnormen naar voren, maar zelfs ook in de taal. 'Als je het woord 'vrouw' toevoegt aan een zelfstandig naamwoord, wordt de betekenis van het zelfstandig naamwoord vergroot. En vice versa, zal de toevoeging van

China

— Noxi —

'mannelijk' het woord verminderen. Door bijvoorbeeld het toevoegen van 'vrouwelijk' aan 'steen' krijg je 'kei'. Maar 'steen' plus 'mannelijk' wordt 'kieselsteen'. (Suokas, 2011)

Paragraaf 2.3 'Tegenwoordig'

In 1723 kwam er een einde aan deze praktijken in Lijiang toen dit onder Chinese controle kwam. Heel veel is hier niet over te vinden maar bronnen wijzen uit dat er massale zelfmoord acties uit protest zijn gepleegd door vrouwen van de Noxi, veelal door zelfvergiftiging. (Noxi in China, 2007)

Tegenwoordig doen bijna alle Noxi aan monogamie en moet iedereen een partner kiezen buiten zijn of haar eigen familie. Over het algemeen kun je trouwen zodra je de leeftijd van twintig jaar hebt bereikt.

Vroeger regelden ouders vaak het huwelijk van hun kinderen zonder dat ze daar wat over te zeggen hadden. Deze huwelijken liepen nog wel eens op zelfmoord uit omdat er geen gelegenheid werd gegeven voor het ontdekken van echte liefde tussen man en vrouw. Soms besloot een uitgehuwelijkt stel om er samen een einde aan te maken. Historisch gezien zijn er talloze plekken waar liefdeszelfmoorden hebben plaatsgevonden. (The Noxi minority, sd)

Paragraaf 2.4 'Doden'

Wanneer er een persoon sterft binnen een Noxi familie duurt de begrafenis meestal een paar dagen. De eerste dagen wordt de dode bedekt met een doek en in het hoofdgebouw gelegd. Vervolgens wordt de dode in een kist gelegd en ligt het een nacht thuis. De volgende dag wordt hij of zij begraven met de hulp van alle vrienden, familieleden en dorpingen.

Paragraaf 3 'Cultuur'

Paragraaf 3.1 'Oorsprong'

De Noxi is al een hele oude cultuur die haar oorsprong vindt in Tibet. Dit bevestigen ook de opgravingen vlakbij het meer van Manasarovar, in het westen van Tibet. Vanuit Tibet zijn ze naar Lijiang gegaan. In 1253 woonde er in Lijiang meer dan duizend families. Momenteel wordt de Noxi op zo'n 308.800 mensen geschat. De meeste hiervan wonen in kleine groepen in Lijiang.

De voorouders van de Noxi zijn volgens historische documenten gerelateerd aan een tribe genaamd 'Maoniui Yi' (206 v. Chr.)

Volgens de Noxi danken ze hun bestaan aan een op een olifant lijkende god genaamd Tabu. Deze god heeft hen gemaakt door middel van magische eieren waar ze uit zijn gekomen.

Twee belangrijke jaartallen in de geschiedenis van de Noxi zijn:

China

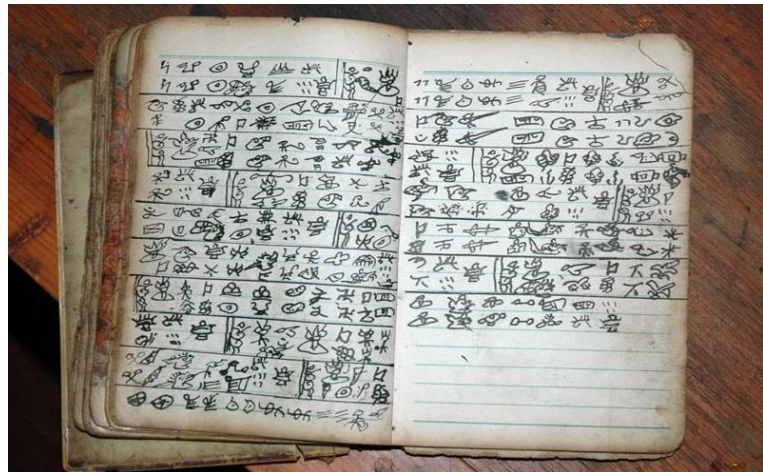
— Noxi —

1723: Lijiang komt onder controle van Chinese overheid. Dit had als gevolg dat de maatschappijvorm van de Naxi, in het bijzonder de vrouwelijke cultuur en het dominerende moederschap, niet meer werd toegestaan. Veel vrouwen van de Naxi protesteerde hiertegen door zelfmoord te plegen, meestal in de vorm van vergiftiging. (The Naxi ethnic minority, sd)

Februari 1996: Enorme aardbeving in Lijiang en omgeving. 300 mensen omgekomen, 40.000 gewonden en 300.000 mensen raakte hun onderdak kwijt. (Naxi in China, 2007)

Paragraaf 3.2 'Dongba-schrift'

Eén aspect waardoor we dingen kunnen weten van de eeuwenoude cultuur van de Naxi is door het schrift dat behoort tot de Chinese-Tibetaanse taalfamilie. Meer dan duizend jaar geleden hadden de Naxi al fotografische karakters die ze het Dongba-schrift noemen. Dit schrift bestaat uit meer dan 20.000 tekens. Veel legendes, gedichten en religieuze verhalen zijn bewaard gebleven, maar helaas zijn deze erg moeilijk te ontcijferen. De Naxi heeft sinds 1957 hulp gehad van de overheid om een alfabetisch schrift te leren. Dit heeft als gevolg dat de Naxi meer contact heeft met andere mensen in China, zowel op politiek terrein als op economische en cultureel terrein.

Paragraaf 3.3 'Muziek'

Een ander belangrijk aspect van de cultuur van de Naxi is de muziek. De oorspronkelijke naam is Baishaxiyue, maar meestal wordt het Naxi music genoemd. Het is een eeuwenoud overgeleverde muziekstijl uit de Yuan Dynastie. De Naxi muziek zoals het nu wordt uitgevoerd is ongeveer 500 jaar oud en beïnvloed vanuit allerlei muziekstijlen. (The Naxi minority, sd)

De belangrijkste stijlen van Naxi muziek zijn Baisha, Dongjing en Huangjing. De muziekinstrumenten die gebruikt worden zijn klassieke Chinese instrumenten zoals de fluit, schalmei, de Chinese luit en citer. Maar de Naxi heeft niet altijd deze muziek ter uitvoer mogen

China

— Naxi —

brengen. Tijdens de Culturele Revolutie werd het verboden deze muziek te spelen en werden een aantal van de oude muziekinstrumenten zelfs vernietigd. Tegenwoordig kun je de traditionele muziek weer beluisteren. Deze muziek wordt vaak gespeeld door oude mannen, 80+'ers, die oude instrumenten bespelen die de Culturele Revolutie hebben overleefd. (Suokas, 2011)

Paragraaf 3.4 'Religie'

Traditionele religie van de Naxi was 'Dongba'. Dat woord verwijst naar de Sjamanen die harmonie predikte tussen mens en natuur. Al in de 15^e eeuw kwam hier verandering in. Een deel van de Naxi begon met het aannemen van het Tibetaanse boeddhisme en het Taoïsme. (Suokas, 2011)

Religie is een centraal aspect in de cultuur van de Naxi. De religie kenmerkt zich door een verbeelding van macht en wonderen. Een belangrijke heilige plaats staat op de Jade Dragon Snow Mountain. De heilige plaats zelf heet Jade Dragon Snow Temple. Hier staat een heilige boom waar in de geschiedenis een keer magische dingen zijn gebeurd.

Ook speelt symboliek een grote rol. Dit zie je terug in de kleding van bijv. de vrouwen. Hierop staan prachtige borduursels van 7 sterren, maan en zon. Je ziet aan de symbolen en de plaats van bijvoorbeeld de zon in het kledingstuk wat voor rang de vrouw heeft, aan de verschillende rangen zitten ook taken verbonden. Zo hebben maagden andere kleding dan getrouwde vrouwen. Die verschillen zijn er in meer culturen terug te vinden.

Paragraaf 4 'Geografische ligging'

Paragraaf 4.1 'Oorsprong en het gebied'

De Naxi's komen uit Lijiang, dat ligt in Tibet. Ontdekkingen en opgravingen van Naxi literatuur zijn gevonden vlakbij het meer Manasarovar en Mt. Kailas, beide in het verre westen van Tibet, dit bevestigt de oorsprong van de Naxi's.

In 1253 werd Lijiang bewoond door meer dan duizend families. Op drie februari in 1996 was er een enorme aardbeving in Lijiang en zijn omgeving. Driehonderd mensen stierven, er waren wel 40.000 gewonden en 300.000 mensen raakten hun dak kwijt. (Naxi in China, 2007)

De geschatte hoeveelheid van Naxi ligt momenteel op 308.800 mensen. De meeste mensen wonen in kleine groepen in Lijiang. De gebieden waar de Naxi wonen zijn vaak onherbergzaam. Koude bergen, rivieren en valleien met een gemiddelde van 2,7km boven het zeeniveau. Het klimaat varieert van koud naar subtropisch. Regen valt er genoeg.

China

— Noxi —

Agrotechniek is de hoofdzakelijke bezigheid van de Naxi. Op de meeste velden worden rijst, mais, aardappelen, bonen of katoen verbouwd, dit is mogelijk omdat er veel rivieren lopen door de vallijen die nooit droog staan, zoals dit op sommige plaatsen in China wel het geval is. (The Naxi ethnic minority, sd)

Paragraaf 4.2 'Feodale stelsel'

De Naxi leven van landbouw, handwerk en veeteelt. Langs de Goudstof Rivier vinden we overvloedige middelen zoals bomen en medisch kruid. Dit gebruiken ze ook om te overleven. Wist je dat wij ons vroegere feodale stelsel kunnen herkennen in de maatschappij van de Naxi? Hoewel de stadia van ontwikkeling natuurlijk niet hetzelfde waren.

Tien procent van de bevolking van de Naxi bestaat uit landheren en rijke boeren. Deze boeren bezaten minstens zeventig procent van het land. Deze grond leenden ze uit aan kleinere boeren die het mochten bewerken. Hier werden maximale winstmarges op geboekt door de rijke boeren en landheren. De kleine boeren moesten grote delen van hun winst afstaan aan de landheren. Tevens werden er belastingen geïnd door de landheren en met een beetje pech moesten de kleine boeren ook nog hun eigen gereedschap betalen wanneer dit kapot ging. In sommige gevallen moest de boer, soms maar liefst honderdvijftig dagen per jaar onbetaalde arbeid verrichten.

Als een boer na genadeloze uitbuitingen, zware belastingen en veel klusjes nog steeds goed werk verrichten kregen ze soms een stukje land. Op deze manier werden ze, als lijfeigenen, gebonden aan het land van de heer. Wanneer ze niet aan hun schulden konden voldoen of op een andere manier in de schuld kwamen te staan bij een heer werden ze teruggebracht tot de status van 'huishoudelijke slaven'. Wanneer dit gebeurde, werden je schulden geïnd bij je familie en werd je gewoon slaaf gemaakt. Je werd eigendom van je vroegere landheer en je kon gewoon verkocht en verhandeld worden. (Naxi Nationality, sd)

Paragraaf 5 'Nog even in het kort'

De Naxi zeggen zelf dat ze hun oorsprong te danken hebben aan een ,op een olifant lijkende, god die genaamd wordt Tabu. Die heeft magische eieren gemaakt waar zij uitgekomen zijn.

De Naxi is een eeuwenoude cultuur die volgens historische bronnen gerelateerd zijn aan de tribe van 'Maoniu Yi' ong. 206 voor Chr. De voorouders van de Naxi zijn dus gezamenlijk met een aantal andere minderheden in China. Oorspronkelijk komen de Naxi uit Tibet, dit weten we uit opgravingen die daar gedaan zijn. Na een tijd hebben ze zich gevestigd in Lijiang. Het gebied van Lijiang is vaak onherbergzaam. In de bergen is het koud, veel rivieren en valleien. Het klimaat varieert dan ook van koud naar subtropisch. Aan water hebben ze geen gebrek, door de vele rivieren en de regenval. Dit in tegenstelling tot andere gebieden in China, waar water schaars is.

De Naxi leven van landbouw, handwerk en veeteelt. Op de meeste velden worden rijst, mais, aardappelen, bonen of katoen verbouwd. De vrouwen moesten vroeger veel werk hiervan doen. Dit zie je terug in de symboliek van hun kleding, waarop zeven sterren, zon en maan zijn geborduurd. De mannen pasten toen op de kinderen.

China

— Noxi —

De Naxi is traditioneel bekend om hun matriachaat. Dit houdt in dat vrouwen eeuwenlang belangrijker waren dan de mannen. De vrouwen waren de erfgenamen, gaven de naam door.

Naxi mannen slapen alleen 's nachts bij hun vrouw. Voor de rest blijven ze altijd bij hun moeder en zussen wonen. Die zussen wonen daar weer met hun kinderen. Buiten Lijiang, in de dorpen, is er sprake van 'walking marriages'. Dit houdt in dat de man 's nachts het huis van een partner opzoekt en 's ochtend weer terug gaat. Het is niet zo dat ze elke keer naar dezelfde partner gaan, dat is zelfs vreemd. Binnen Lijiang kennen ze wel het huwelijk, het Axia huwelijk. De man blijft zijn hele leven trouw aan dezelfde vrouw, maar gaat ook alleen maar 's nachts naar haar toe.

Mensen moesten vaak trouwen met kinderen van hun broer of zus. Het kwam ook vaak voor dat ze uitgehuwelijkt werden. Hierdoor was er veel sprake van zelfmoord, soms besloot een stel zelfs om er samen een eind aan te maken.

Deze manier van voortplanting heeft als gevolg dat de stamboom van de familie via de vrouwelijke lijn gaan, evenals erfenissen en familie zaken. In 1723 kwam er een einde aan deze praktijken, omdat Lijiang onder controle van China kwam. Veel vrouwen van de Naxi protesteerde hiertegen door zelfmoord te plegen, meestal door zelfvergiftiging. Tegenwoordig doen de Naxi alleen nog maar aan monogamie en wordt er getrouwd met mensen buiten de familie.

Een belangrijk aspect van de cultuur is religie. De religie gaat vooral om de verbeelding van macht en wonderen. Dit is te zien in symboliek in kleding, in heiligdommen die gebouwd zijn en in eeuwenoude geschriften die bewaard zijn gebleven. Deze geschriften behoren tot de Chinese-Tibetaanse taalfamilie. Meer dan duizend jaar geleden hadden de Naxi al een pictografisch schrift met karakters die ze het Dongba schrift noemen. Er zijn wel veel geschriften bewaard gebleven, maar doordat sinds 1957 de Naxi hulp heeft gehad van de Chinese overheid met het aanleren van een alfabetisch schrift en het Dongba schrift alleen nog maar binnen de groep bruikbaar is, is het moeilijk om de geschriften te vertalen.

Een ander aspect wat al eeuwenlang bewaard is gebleven en onderdeel uitmaakt van de cultuur van de Naxi is de Naxi music. Dit is nog elke dag te beluisteren in Lijiang. Muziek neemt een grote plaats in binnen de cultuur. Bij feestdagen en bijeenkomsten wordt er nog steeds de oorspronkelijke muziek gespeeld.

In de maatschappij van de Naxi herkennen we ons feodale stelsel van vroeger. Tien procent van de Naxi bevolking bestaat uit landheren en rijke boeren. Die bezaten minstens 70% van het land en dat leende ze dan uit aan kleinere boeren die het mochten bewerken. Ze moesten dan wel een deel van hun winst afstaan aan de landheer en nog eens belasting betalen. Zo werd het verschil tussen arm en rijk steeds groter.